

28025

P
F13

A. FADEJEV

METELIÇA

P2
F13

A. FADEJEV

METELIČA

B. DEHTERJOVAN RISUNKAT

KIÄNDI BELJAKOV A.

1902827061

32212

~~7.28025~~
1931/v36

ЦК ВЛКСМ
ИЗДАТЕЛЬСТВО ДЕТСКОЙ ЛИТЕРАТУРЫ
МОСКВА ★ 1936

Национальная
библиотека
Республики Карелия

KEŠKIVUOZIZILLA I VANHEMILLA LAPSILLA VAROIN

„METELIČA“—A. FADEJEV DEHTERJOVAN RIS

Šanelenda grazdanskoin voinan a'gah Siberissä krasnoiloin partizanoin belogvardeičoinke borcuindab näh:

Partizana Meteliča ylenövä razvedkah i popadiv plenah beloiloilla. Händä staratcov piäštä pikkarane paimenut, kumbazella lähtiessä razvedkah, Meteliča jätti oman hebozen.

Opis'vaiccicov partizanoin boju beloiloinke i krasnoiloin vstupidna kyläh, missä hyö lövvetäh tapetuon Meteličan.

Paimenut tuov partizanoilla Meteličan hevostja. Epiloga on otettu Fadejevan romanašta „Razgrom“.

„МЕТЕЛИЦА“ — А. ФАДЕЕВ РИС. Б. ДЕХТЕРЕВА

Рассказ о борьбе красных партизан с белогвардейцами во время гражданской войны в Сибири.

Партизан Метелица отправляется в разведку и попадает в плен к белым. Его старается спасти маленький пастушок, у которого Метелица, уходя в деревню на разведку, оставил свою лошадь. Описывается бой партизан с белыми и вступление красных в деревню, где они находят убитого Метелицу. Пастушок приводит партизанам лошадь Метелицы.

Эпилог взят из романа Фадеева „Разгром“.

Редактор *С. Соколов*
Техн. редактор *З. Юзликеев*

Сдано в производство 29/IX-1935 г.
Подписано в печать 25/II-1936 г.
Детиздат № 457. Индекс ДН-6.
Формат 82×110¹/₁₆ доля печ. л. 4 печ. л.
(1,3 автор. л.).
Уполн. Главлита В-12953.
Тираж 500 экз. Заказ № 795.

17 ф-ка нац. книги ОГИЗ'а РСФСР
треста «Полиграфкнига»
Москва, Шлюзовая наб., д. № 10.

1

Algu avgustalla, sьroilla keşkiyöllä, Levinsonan otrjuadah tuli konnoi estafeta *). Työndi hänen vanha Suhovei-Kovtuna — partizanskoin otrjuadan ştuaban nacalnikka. Vanha Suhovei kirjuttь japonçoin napadindah näh glavnoiloih partizanskoiloih vägilöih, şurmallizeh bojuh näh Izvestkoin luona, şih näh, şto ice hiän, yheksällä puljalla ruanittu, peitteliecöv ohotnikoin talvipertizeşşä...

Puoli cuasuo keşkyödä Levinsona polucci estafetan, a puolen cuasun jälgeh paimenen Meteliçan otrjuada trevoznoinke viestinke boiko ajo dorogoida myötj.

Levinsona zaberieci gluhoiloih paikkoih i ynnäh eroi toizista otrjuadoista. Taigan troppie myötj, missä jo moni vuotta ei tallan miehen jalga, hiän vedi omie partizanoida.

*) Konnoi estafeta-konnoi mieş toi viestin.

Kaikki Ulahinskoi lotko oli zaimittu japonçoilla i kolcakovçoilla. Neprijuateljan razvedka şuari kaikissa rannoissa i ei vain kerdua popadin Levinsonan dozornoiloih.

Aivoin huomneksella Levinsonan erotett̄h gorьista, no kakşi cuasuhizen bojun jälgeh, kavottahuoh kolmeh kymmeneh mieheh şuat, hiän provieci protivnikan otrjuadašta läbi. Kolcakan konnicca tavott̄ — cyt ei kannoilla tallon.

— Enämbie tässä rajonaşsa pyzyö ei voi, — şano Levinsona. — Yksi matka severah. — Hiän avai polevoin sumkan i şai şieldä kartan. — Ka... Tässä voit gorьe myötj proidie... Edäh, nó min şie ruat..

Levinsona reşi muata taigaşsa. Hiän nadeiccieci razvedkan vuoh tiijuştua matka, proberiecie bohattah hebozilla i leivällä dolinah Tudo-Vaki.

— Razvedkah lähtöv Meteliça, yön tässä maguamma, — şano Levinsona omallah pomoşşikalla Baklanovalla i ando rasporjazenjan.

— Şeizo! — ravahett̄h edizeşşä. Ravahanda peredavaiccieci cieppie myötj, i konza enzimäzet jo şeizavutt̄h, tagimmazet znai ahissett̄h enzimäzie.

— Meteliçua!

— Meteliçua kucutah... tuaşen läksi cieppie myötj. Kahen-kolmen sekundan jälgeh, kygrьstyn havkan rukah, ajald̄ Meteliça, i kaikki otrjuada gordiecien şuatto şilmillä hänen çepkoild̄ paimeniin istuocendua.

Meteliçua razvedkah työndiässä, Levinsona vakuşt̄ hänellä myöşt̄äcie şinä ze yönä. Oli nellä cuasuopäiviä, kuin Meteliça jätti otrjuadan i boiko ajo omuadah uvehta. Jo ynnäh pimeni, konza hiän piäzi taigašta i pietäldi uvehen, vanhan i hapannuon katokşenke omşannikan *) luoh.

*) Omşannikka on şammaleh şalvettu huonehuş, солън рещание pidiässä varoin.

Hiän şido hebozen i, fattiecién ғыhloiloista, kăzih murinijaşta sruvban rannaşta, novzi uglalla, mistă voicci langeta pimieh lovkkoh. Novşşen çepkoiloilla puolihteh lymbynnyzillä jalloilla, hiän şeizo minuvttua kymmenen lekahtamatta, tarkaldь kacceliécien i kuvnnelen yödä.

Meteliça kocahtь şadulah i läksi ajamah dorogua myötj. Dorogalla muşşat, ammuin ajelomatta kolessun jället vähäldi tunnuttьh heiniköşşä. Hoikat koivuloin tyvet, kuin şammutetuot tuohukşet vähäldi vallotettьh pimieşşä.

Hiän novzi gorazella: vazameşşa randua mäni lymbynny, kuin giganskoin zvierin şelgäpii, muşta ғыädy sopkie; humizi jogi; dolzno бытj kahen virşan piäşşä, aivis joven luona, palo robivo; edemiänä, poikki dorogaşta, nävyttih kyläştä eimigaicijat keldazet tulet.

Meteliçalla lien i vilu: hiän oli şuorinnun nybliköimättä gimnastjorkiih, a piälicci häneştäh oli pandu saldatskoi fufaika. Hiän reşi enzistä ajua tulirobivon luoh. Na vsjakii slucai hiän şai koburaşta revoljveran i şydäi remenih fufaikan alla, a koburan peitti şadulan taguah sumkah.

Hiän jo oli ylen läşşä tuleşta,—kun kerdah pimieşşä kuvluştь trevoznoin heboziin hirnakoinnan. Uveh kocahtь, i, şärävttiän vägövällä tielalla i lekuttuan korvilla, otvietti hirnakoindah. Şillä ze minuvttua tulen luona lekahtь kuvahane. Meteliça ozai pletillä, hebone kocahtь pistyh.

Tulen luona, kiirissetty pölläştynnyöt şilmäzet, yhellä kiällä pyzyön ruoşaşta, a toizella noşşettu, kakun zaşcişcaiccieciessja, şeizo laihane muştapiähyt brьhane. Hiän oli kengiecen luapottiloih, rebiellyzissä ştanizissa, ei kazvuo myötj pitiissä pidzakoissa, tielaşta ymbäri kiärälletyöşşä, i vyöttiäcen liinalla. Aivis brьhazen nenän ieşşä Meteliça vihazaldь pietäldi uvehen, vähästä ei tallan händä. Hiän icciellä ieşşä dogadi pölläştynnyöt şilmät, ştanizet, kumbazista läbi nävyttih palljahat polvuot i izännän olgupäildä

pahaccane pidzakkone, kumbazeŝta viär̄yin rukah i zualivoidavald̄ nägy hoikka i inoi lapŝen kagla.

— Midä ŝie ŝeizot? Pölläŝsyit? Ah ŝie, cirku, cirku! Ka hovkka toze!—rubei pagizomah Meteliça.—Ŝeizov i kaikki! A kun mie oiziin tallan ŝivn?

Br̄hane niin pölläŝty, ŝto nasilu hengen ŝai.

— A midä ŝie karahut̄it, kun buzui?—Ŝano hiän, znai vielä varaten.—Pölläŝsyt —täŝŝä mivla ollah hebozet...

— Hebozet?—nagruan ŝano Meteliça.—Ŝano na milostj!—Hiän pani kyllellä kiät, noŝt̄ piän, i br̄hazeh kaccuon, logaht̄ nagramah.

Br̄hane smuttieci, varaten ryvckäi nenällä, no kekŝi, ŝto nimidä struaŝnoida ev, i vain kaikki viidiv veŝŝeläldi, murcistu niin, ŝto hänen nenä novzeld̄ yläh, i niin ze lapŝiin rukah vienozeld̄ ozorno logaht̄ nagramah. Ei tädä vuottan Meteliça i rubei nagramah vielä enämmäldi, i molen hyö hohotett̄h moni minuvttua: yksi edizeh i taguah vatkuan ŝadulalla, a toine—langennun lovvalla, upriecen kämmenillä muah i jogo logahukŝeŝta ŝärävt̄tiän ynnäh vard̄luo.

— Nu, i nagrat̄it, izändä!—Ŝano jällicekŝi Meteliça, jalluŝtemiloista piäŝtiän jalgoida.—Cudakka ŝie verno...—Hiän kocaht̄ mualla i oijend̄ tuleh kiät.

Br̄hane hylgäi nagrannan, kacco häneh serjozno i diivuinnanke ihaŝtunnun, kakun duvmait vuott̄ vielä häneŝtä vuottamattomie cudacestvoida.

— I veŝŝelä-ze ŝie olet, juavoli!—ŝano hiän jällicekŝi. Mie-ze?—muhaht̄ Meteliça.—Mie, brat, veŝŝelä olen...

— A mie nin pölläŝsyin,—viniäci br̄hane.—Mivla hebozet täŝŝä ollah. A mie juablokkua päissan...

— Juablokkua? Tämä zdorovo!—Meteliça, laŝkomatta kăzistä ohjie, istuoci revnah.—Mistä ŝie juablokkua otat?

— A ka mistä...—Br̄hane häimäi k̄zillä ymbäri,
— tiälä heidä on ylen äijä!

— Znacit, voruicet?

— Voruicen. Ana mie hevostja piellän... Da mie, velli,
en laşşe, elä varaja. Hyvä uveh!—şano br̄hane, kacad-
tuan tiedäjällä şilmällä hyviä, laihankalieda, vejetyönke
vacanke muskulistoida uvehen figurua.—A şie iceş mis-
tä olet?

— Uvehut on nicego,—soglasieci Meteliça.—A şie
mistä olet?

A ka,—br̄hane vatka i tuliloih päit.—Haniheza on
miän şjola... Şada kakşikymmendä taluo...

— Niin... A mie Vorobjovkaşta, goran taguada. Mo-
zot kuvliit?

— Vorobjovkaşta? En kuvlun,—edähänä, nägyv-on...

— Edähänä.

— A meilä miksi tuliit?

— Da kuin şanuo... Tädä, velli, viikko şanella... He-
bozie duvmaicen teildä oştua, hebozie, şanotah, teilä äijä
on... Mie velli şuacen heidä, hebozie-ze,—hiitroidь şano
Meteliça,—ice kaiken ijän paimennyin, vain vierahie.

— A mie, duvmaicet, omie? Izännän...

Br̄hane oijendь hiemuaşta laihan redukkan kädjön
i ruoşan varrella rubei kaivamah tuhkie, mistä mieluzjal-
dь vierdih muşşat juablokat.

— Mozot, şie leibiä tahot?—kyzy hiän.—Mivla on,
da vain vähä...

— Spasibo, mie vaşta vain şöin, ka min verran,—
şano Meteliça i ozuttь kaglah şuat.

Br̄hane halgai juablokan, puhaldь häneh, puolen
juablokkua ketunke şydäi şuvh, pyörähytäldi kielellä i
magieldь rubei näcöttämäh. Näcöttähyöh hiän kacahtь
Meteliçah i şano:

— Mie olen sirotina, puolivuotta jo kun mie olen sirotina. Tätän mielä kazakat tapettih, i mamkan tapettih, i vellen niin-ze...

— Kazakat? — piällä noşşalduan şano Meteliça.

— A ketbiän? Tapettih kuin puvttu. I huonehet poltettih, da ei vain meildä yksiildä, a taluo kakşitoista, i jogo kuvda tiijelläh, nyt niin-ze mieştä nelläkymmendä on. A miän taguana on volostnoi şjola, Rakitnoi, nin şielä ynäh polka kaiken kezän şeizov. Ah, i pattješsetah! Otuakko juablokkua...

— Kuinbua työ niin—i että uidin?. Kacuo meccä teiläş myttynäne... Meteliça äşşen novzeldь.

— A midä meccä? Igiä mecäşşä et issu. Da i şuo şielä—şieldä et i piäze—zen muozet ollah upotukşet.

— A tiijät midä,—novşşen şano Meteliça,—paimennuakko şie mivn hevostja, a mie şjolah kävelellän. Teildäş, mie niän, ei şto vain oştua, a jälgimäzet kissotah...

— Midä şie tämän välähyöh? Issu! — skropu gorevdun şano paimenut i niin-ze novzi.—Yhelläh igävä on täşşä,—şano hiän abevdunnuolla iänellä, kaccuon Meteliçah şuvrilla pakuojilla kyvneldynnyzillä şilmillä.

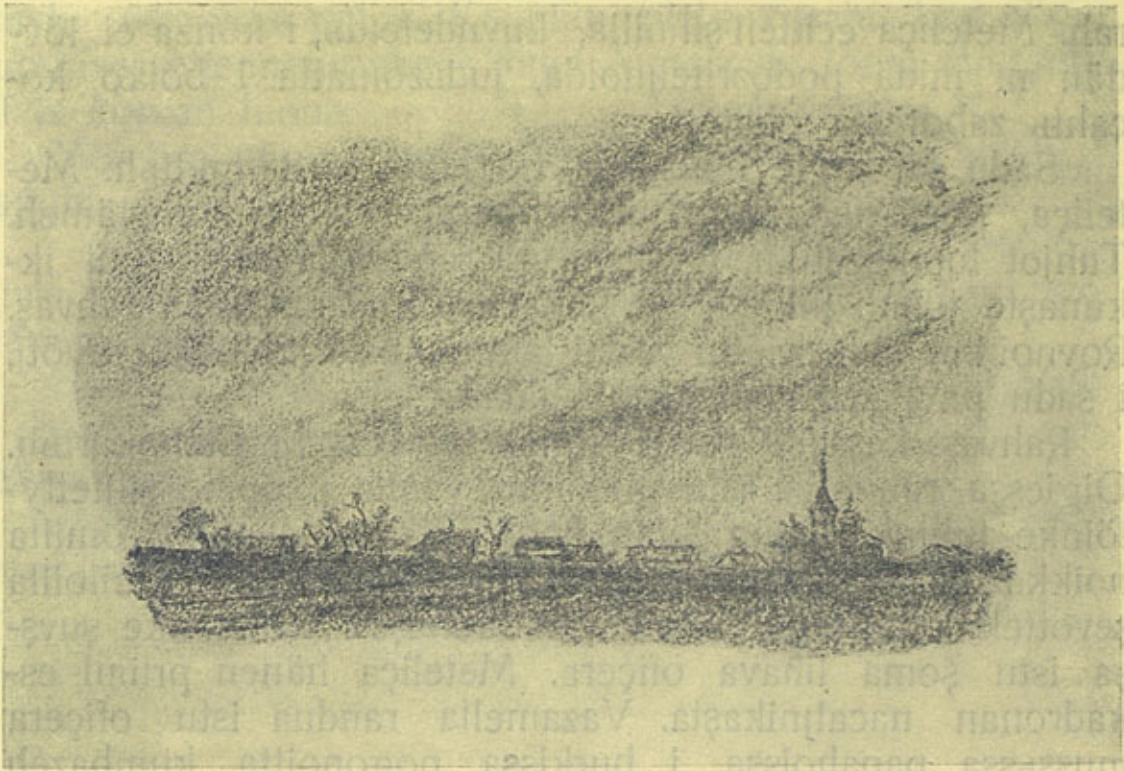
— Ei, velli voi,—Meteliça häiskäi käzillä.—Nyt vain razvedьvaija kuni on pimie... Da mie väliän myöştäcen, a uvehen puvtaicemma... Missä heilä on şeizavdun suamoi glavnoi?

Brъhane nevvo, kuin lövdiä papin kodi, missä oli şeizavdun eskadronan nacalnikka, i kuin paremmiin proidie tanhuon peräcci.

— A koirua teiläş äijä on?

— Koirua on äijä, da hyö ev pattьet.

Meteliça, hebozen puvtaiduoh i prostiecehuoh, läksi ylci joven tropastja myötj. Brъhane kacco hänellä jällesti, kuni hiän ei kadon pimieh.

2

Puolen cuasun jälgeh Meteliça oli sjolan luona. Troppane kiändy oigieh randah, no mäni hiän niitettyö logua myötj, kuni ei vaštuacen muzikoin ogordoih.

Sjola jo magai; tulet şammutt̄h; tähtilöin svietušta cyt nävyttih lämbimät olgihizet pertilöin katokşet.

Meteliça, proidi kakşi pereulkua, kiändy kolmandeh. Koirat händä kahistunnuolla havkunnalla şuatett̄h, hyö kakuin buitto iceh polläşşyttih, no ni ken ei viidin uvlicalla, ni ken händä ei mögähtän.

Meteliça proidi vielä moni pereulkua, pyör̄ben ymbäri kiriköştä i jällicekşi uprieci papin savun kruasittuoh zabo-

rah. Meteliça ecitteli şilmillä, kuvndeledь, i konza ei lövdän ni midä podozriteljnoida, judьzomatta i boiko kochahtь zaboraşta piälicci.

Sadu oli şagie i okşikaş, no lehet jo langettьh. Meteliça, pocti hengittämättä, probiraiccieci savulla şiämeh. Tuhjot loppiecettьh, i vazameşsa randua hiän dogadi ikkunaşta tulen. Ikkuna oli kahalleh. Şielä issuttьh rahvaş. Rovnoi i pehmie sviettu virdai langennuzie lehtilöidä myötj, i sadu puvt şeizottьh kuin kuldazet..

Rahvaş keşşellä pertie stolan taguana kizattьh kartьh. Oigieşsa rannaşsa istu pikkarane vanha pappine şilitettylöinke tukinke; hiän lofko häbälöitti stolua myötj omilla hoikkazilla pikkarazilla kädyzillä, kuvlomatta kizaşormiloilla şevotteli kartьloida. Meteliçan kohaşsa trubkanke şuvşsa istu şoma lihava ofiçera. Meteliça hänen priimi eskadronan nacaljnikaşta. Vazamalla randua istu ofiçera muşşьssa papahoissa i burkissa pogonoitta, kumbazeh hiän kiärgьlicieci jogo kerdua, kuin vain luoldь kartьn.

Meteliça, painuacen i kylliin perävdyön şiirdy ikkunan luoda pois. Hiän vain kiännyldi allejah, kun kerraldь iholleh vaştuaci miehenke kazakoin şinelissä, kumbane oli luollettu yhellä olgupiällä; hänen taguana nägy kakşi mieştä.

Şie midä täşşä ruat?—diivuoliecien pijellen şinelie, kumbäne cyt ei langennun, kyzy tämä mieş, konza hiän vaştavdu Meteliçanke.

Meteliça kocahaldь randah i luottuaci tuhjoloih.

— Şeizo! pie händä! pie!.. Tulgua tänne!.. Ei!—ravahtettьh moni iändä. Rьskoit lycykkäzet ammunnat kuvluttьh hänen taguana.

Meteliça, şeguoliecien tuhjoloissa, kavottь kartussin, mielihuavaten luottuaci edizeh, a iänet ulvottьh i vinguttьh missä ollov edizeşşä, i pattьe koigьin ulvonda

728025
kuvlu uvlicoista päin.—Ka hiän, pie!—ravaht̄ ken ollov,
luottuaci oijennetuonke kiänke Meteliçah. Pulja vingaht̄
aivis korvan luona.

Meteliça niin-ze ambu. Häneh hyppiäjä mieş suistu i
langei.

— Valehtelet, et fati...—torzestvuijen şano Meteliça,
aivis jälgimäzeh minuvttah şuat, toveştah, ei vierin şih, şto
hänen voijah şiduo.

No ken ollov şuvri i jygie taguada navalieci häneh
i liccai iccien alla. Meteliça tahto piäştii kättä, no piä-
lakkua vaş patt̄e ozuanda lummehutt̄ hänen...

Şidä händä perrettih podrjad; i, äşşen konza hiän
veny mielen malt̄etta, vielä i vielä kuvli perrandua.

4118 1001

3

Lotkoşsa, missä magai Levinsonan otrjuada, oli pimie i tuoreş, no Haunihedzan oranzevoin progualinan taguada kacahtь päiväne, i päivä verkazeldь valgoi taigan piällä.

Dnevalnoi, viruttuacen, hebozin luona, kuvli unistah iänilöidä, pohodijoida edähizeh pulemjotan ammunda, pölläştyön kocahtь i fattieci vintovkaşta. No tämä joven luona tuijuttь tikku vanhua leppiä.

Dnevalnoi havkkuoceldь i, viluşta kygrьsteliecien, kiägrьcien lovkokkahah şinelih, viidi ahozella.

„A Meteliçaua znai ev... Şyöccieci, nägyv, i halgiev muata missä niolghah pertissä, a tässä issu şyömättä,“ duvmaicci dnevaljnoi.

Hiän ei reşiecen trevuoizie Levinsonua i noşşattь Baklanovan—hänen pomoşşikan.

— Kuin? Ei tullun?—bespokojieci Baklanova i kiirьsti undunnuot ni midä ei maltajat şilmät.— Kuin ei tullun? Ei, da şie, velli hylgiä, tädä ei voi olla... Ah, da! Nu noşşata Levinsonua.—Hiän kocahtь, boikozech vyöttiäceldi remenillä, i hieraldь undunnuzie kulmie myötj.

Levinsona, kuin ni lujah magai, sьbädu avai şilmät i istuoci. Kacahtahuoh dnevaljnoih i Baklanovah, hiän kekşi, şto Meteliça ei tullun i şto ammuin on aiga vьstupaija. Şil-lä-ze minuvttua hiän şeizo polvuziin i kiärьen skatkua, otve-caicci Baklanovan trevoznoiloih kyzyndöih.

— Nu, nin i mi şiinä? Mie niin i duvmaiciin... Koneş-no, dorogalla myö hänen vaştuamma.

— A kun emmä vaştua?..

Kuin emmä vaştua?.. Kuvlie, ei-go ole şivla skatkah varoin zapasnoida şnurkua?

— Novze, novze, hebukka! Annat kylän!—Jähkien jal-loilla maguajie, ravizi dnevaljnoi.

Heiniköştä novşтьh partizanskoit klokistunnuot piät.

Kuin ollov jygieştь ottuaci rahvahalla mieleh, şto Meteliça voicci popadie vihaznikoilla käzih. Jogo parti-zana varaten i staraijen ajo iccieştä tädä mielä. Naoboroт, kuin dnevaljnoi huavuali, şto zvodnoi „şöi kylläldi i missä niolghah pertizeşşä halgiev maguav“, hotj i ei pohodin tämä ispolniteljnoih Meteliçah, enämmät huavualdih niin. Äijät kohaldь burьstьh Meteliçan „podlostih i nesozna-telnostih näh“ i nadoimittьh Levinsonalla paginoilla, ştoбь väliämme vьstuppie hänellä vaştah. I konza Levinsona

№ 187 2061

ando prikuazan vьstuppie, otrjuadaşsa niin ihaşuttyh, ka-
kun buitto tällä prikuazalla loppiecettyh kaikki hiän kum-
mat i mьtarstvat.

Huö ajettyh cuasun i toizen, a zvodnoi lihoiloinke
muşşynke kudriloinke nagole ei ozuttuacen tropalla.

Huö ajettyh vielä zen verran, a zvodnoida niin-ze ei
ollun. Taigan luoh otrjuada podoidi şanan virkamatta.

— Nu, ni i mi şinä? Mi ni i duvnicin... Koneş-

no, dorogalla myö hänen vьstutuma.

— A kun emmä vьstua?

Kun emmä vьstua? Kuvlie, ei-go ole şiva skaksh
vьtoin zapaanoida şnukua?

— Nove, nove, hebukka! Anna kylän!—Jähkien jal-

loilla maguşjie ravzi dnevnoj.

Heiniköşä novstai partizanskoi klökistunnot

Kun ollo vьgьte otuaci ravshabla mьle, şto

Melice völeci popacie vьhaznikolla käzi. Jogo parti-

zana vьstet i starajen şto icestä läö mьle. Naporo,

kun dnevnoj luavali, şto zvodnoi, şoi kyllä i missä

niogah perieşşä haliev magrav, not i el porodin lämä

şpömitelnoy Melican, enämät luavalihi min.

Äjät kohalde burstai Melican „podloşti i neozna-

rejšnostih nri“ i nadomitai Levinsonalla paginolla, şto

väläimne vьstuppie hänellä vьstai. i kona Levinsona

2-705

17

228027

228027

4

Meteliça havaştuaci şuvreşsa pimieşsa puvnjaşsa, hiän veny palljahalla sьroilla mualla. Hiän kerdah juohuttь kaikki, midä oli hänenke. Piä humizi perrannoista, tukat puvtuttьh vereh—hiän custvuicci tädä ocalla i nägölöillä pakehtunnutta verdä myötj.

Enzimäne mieli, kumbane tuli hänellä piäh, oli şih näh, ei-go voi uidie. Hiän häbälöitti kaiken puvnjan, kuotteli kaikki ragozet, pruobuicci daze lomaija ovie. No kaikkiella hiän buvgelieci viluh puvh, a ravot oldьh niin pienet, şto hyö nasilu laşkietttьh şyvyş huomneş sviettu.

Meteliça ei kerгьn vielä kassuo puvnjua, kun verejin taguana kuvluştь voziecennan, kryickahtь zaşşokka, i yheşşä huomnekşen svietunke puvnjah tuldьh oruzjanke i lampassuloissa kakşi kazakkuu. Meteliça ciihistiän jallat, lipistyn, kacco heih.

Hyö, hänen zamiettihuoh nerešeteljno tumpurrett̄h ovilo-
loin luona; ze, kumbane oli taguana, bespokoino nošetli
nenällä.

— Aşşu, zemljakkane,—şano jällicekşi enzimäne.

Meteliça, uprjuamo painuan piädä, viidi puvnjašta.

Kodvin tuacci hiän şeizo tuttavalla miehellä ieşşä,
kumbane oli muşşiissa papahoissa i burkaşşa, i şiinä-ze
suamoi komnataşşa, kumbazeh hiän yöllä kacco papin
savušta. Şiinä-ze venyttiäcen kreslalla ei strovggo, diivuijen
i kaccuon Meteliçah, istu şoma, lozie ofiçera, kummastja
eglein hiän duvmaicci, şto on eskadronan nacaljnikka.

Nyt, kaccuon molembie, hiän malto, şto nacaljnikkana
oli ei ze lozie ofiçera, a toine—burkissa.

— Voicetta männä,—r̄v̄tuocien şano toine, kacahtuan
şeizavdunnuzih oviloin luoh kazakkoih.

Hyö mökşöldi, tövkkien toine toista, lähtei komnatašta.

— Midä şie eglein ruavoit savuşşa?—boiko kyzy naca-
lnikka, kacco lipahuttamatta omalla točnoilla kakahukşella,
şeizavdun Meteliçalla edeh.

Meteliça iänettä, nagratteliicien rubei kaccomah hä-
neh, cyt lekutellen omilla atlasnoiloilla muşşulla kulmilla,
ozuttuan kaikella omalla viidulla, şto hiän nimidä ei
şano.

— Şie tämä hovk aşşanda pois luo, şiändymättä i
rovnoilla iänellä şano nacaljnikka.

— A midä zrja on paissa?—snishoditeljno muhaht̄
zvodnoi.

Eskadronan nacaljnikka moni sekundua izucaicci rja-
boida, verellä maravdunnutta ihuo.

— Şie, midä—olet tægäläne, ali mistä olet tullun?

— Hylgiä, vaşeblagorodie!..—licaten kulakot i piellen
icciedä, ştob̄ ei vain häneh kacahtua, rešeteljno şano
Meteliça.

— Oho!—diivuijen enzimäzen kerran i äijäldi ravahtь burkissa mieş. Hiän şai koburaşta revoljveran i rubei şärävttämäh Meteličan nenällä ieşşä. Zvodnoi kiändy ikku-nah i iänettä jämpisty.

Zen jälgeh, min händä ni grozittьh revoljveralla, kuin ni upraşivaidьh şanella kaikkie pravdua, toivottuan händä laşkie, hiän şanua ei virkan, i ni kerdua ei kacahtan kyzyjih.

Aivis keşki doprossulla hilljakkazeh avavdu ovi i kenen ollov şuvrinke pölläştynnyzinke i gluvpinke şilminke piä, şydiäci komnattah.

— Aha,—şano eskadronan nacialnikka,—jö kerävvyttih? Şano brьhoilla, ştoбь otettais tämän molodcikan.

Ne ze kakşı kazakkua laşkei Meteličan pihalla, ozutettьh hänellä kohallizen verejäzen, i lähtei hänellä jäl-lesti. Meteliča ei kacahtan tagah, no cuvstvuicci, şto molemmat ofiçerat kopitetah taguana.

Hyö viijittih kirikköploşcadilla. Şielä, puvhizen pertin luona, oçepittu konnoiloilla kazakoilla, tolpieci rahvaş.

Meteliča noşşaldь piän i kacco tädä tolpuua vatkaşua, kirjavua, tyvndä muzikoin, brьhaziin tolpuua, pölläştynnyzie naizie, kirjavissa paikoissa tyttölöidä i boikoiloida cubinke cistoizie, kun huogahazilla kartinazilla, verhovoiloida. Hiän proidi läbi olpaşta i pietty pertin luoh. Ofiçerat şiiricci häneştä novşтьh kьncoilla.

— Tänne, tänne,—şano eskadronan nacialnikka i nevo şijan iccielläh revnah. Meteliča kerdah harpai pordahan, şeizavdu hänellä revnah.

Nyt hiän nägy kaikilla hyviin—luja i stroinoi, muşta-tukkane, pehmeissä pedran nahkaşta şuappaissa, paijoissa kahalleh rьnda, vyöttiäcen şageinke zelenäzinke töppä-hiinke vyöllä, kumbazet oldьh laşkiettu fufaikan alda.

— Ken tiedäv tädä mieştä?—kyzy nacialnikka, kaccuon

kaikkih terävällä buravoiccijalla kaconnalla, sekundoin pietteliendien to yhteh, to toizeh ihoh.

I jogohine, keh pietty tämä kaconda, sujottiecién i migaijen, paino piädä.

— Niken ei tiijä?—kyzäldi toizicci nacalnikka.—Tämän myö seicas tijuşşamma... Necitailo!—ravahtь hiän, mahnién kiällä şih randah, missä kargavttь kuarjua uvehutta korgie ofiçera pitiissä kazaçkoloissa şinelilöissä.

Tolpa rubei hilljakkazeh volnuicciecomah; edizeşşä şeizojat kacahettьh tagah,—ken ollov muşşissa zeletkoissa niin painettu piä, şto nägy vain hänen tјoploi mehovoi şuapka, reşiteljno tolkaiccieci artelista läbi.

— Laşkekkua, laşkekkua!—mögizi hiän rutottuan, cistien yhellä kiällä dorogua, a toizella kedä ollov vediän jällesti.

Jällicekşi hiän proberieci aiviis kьncazen luoh, i kai-kin dogadittьh, şto hiän vedäv lai hastja, pitiissä pinzakoissa, varaten opiraicciecijua i kiiristynnyttä, to Meteliçah, to eskadronan nacalnikkah, brьhastja. Tolpa rubei enämmäldi volnuicciecomah, rubei kuvlumah hilljane naizin pagina, ohkanda. Meteliça kacahtь alah i kerdah şiinä muştazeşşä brьhazeşşä, tunnuşть zen, kumbazella hiän eglein jätti hebozen.

Muzikka, kumbane pidi brьhastja kiäştä, heitti piäştä şuapkan i, kumarduacehuoh nacalnikalla, zavodi bьlo:

— A ka täşşä paimenut mivla...

No, vidno, pölläşty, şto händä ei ruveta kuvndelomah, hiän painu brьhazen luoh i, nevvuon şormella Meteliçah, kyzy:

— Tämä min-go?

Moni sekundua Meteliça i paimenut kacottьh toine toizella şilmih. Şiidä brьhane rubei kaccomah eskadronan nacalnikkah, şiidä muzikkah, kumbane händä pidi kiäştä,

jygiešty hengäšty i otričateljno pyörähytäldi piällä... Tolpa, zen verraldy iänistyn, što kuvlu, kuin kirikköstuarostan liäväššä kolzov vazane, cyt lekahty i tuaš iänisty.

— Da šie elä varaja, hovkkane, elä varaja,—luaskovaldy šaršsen ubezdaicci muzikka, boiko nevuon Meteličah päinšormella.—A šilloin kenbiän, kuin ei hiän?.. Da šie tunnušša, tunnušša... A-a, guada!..—šiamenperäštä hiän rvyhtai kiäštä br̄hastja.— Da hiän on, vaše blagorodie, kellä muilla olla? vain varajav, a kellä muilla on olla, konza hebone šaduloidu i kobura sumkašša... vain—varajav br̄ha, a kellä muilla olla. Ajaldy eglein tuluoh. „Paimennalla,—šanov,—mivn hevostja“, a ice kyläh, a br̄haccune ei vuottan—valgie jo lieni—ei vuottan, da i ajo hebozen, a hebone šaduloidu i kobura sumkašša... kellä muilla olla?

— Ken ajaldy? Mytyš kobura?—kyzy nacalnikka.

Muzikka, vielä enämmäldi häpšistyn i šuapkalla häiskyttiän, tuaš hairahellen i šeguoliecien, šaneli ših näh, kuin hänen paimen huomneksella ajo vierahan hebozen, šadulašša revoljvera koburanke sumkašša.

— Ka hiän midä,—pitäkäldi šano eskadronan nacalnikka.—Nin vet ei tunnušša?—šano hiän, nevvolduan br̄hazeh.—A vsjotaki anuakko händä tänne—myö hänen omah rukah doprosimma.

Br̄hane, kummastja taguada tövkittih, läheni kryncazin luoh, no ei rešaicciecen novšša šinne. Ofičera hypähti pordahazie myötj, fatti hänen laihoista šaršzijistä olgupiälöistä i vejäldi iccieh i rubei kaccomah pölläššynnäštä kruvgloiloih br̄hazen šilmih omillah—läbi nägijillä varatavilla šilmillä.

— A-a...a!..—kerdah vangahty br̄hane, i kiiristy.

Midä vielä i liev?—ei šuanun tirpua i ohkahty kumbane ollov naizista.

Şih ze aigah kenen ollov gibkoi tiela boiko kocahtь kыpcoilda. Tolpa kuilahtь, cäijähyttiän monikäzizellä vardьlolla,—eskadronan nacalьnikka şuvreşta jahkuannaşta langei...

— Ambukkua häneh!.. Da mi-ze tamä on?—ravahtь şoma ofiçera, i viättömäldi oijendь oman kämmenen, kuin nägyv hiän unahtь, şto ice hiän mahtav ambuo.

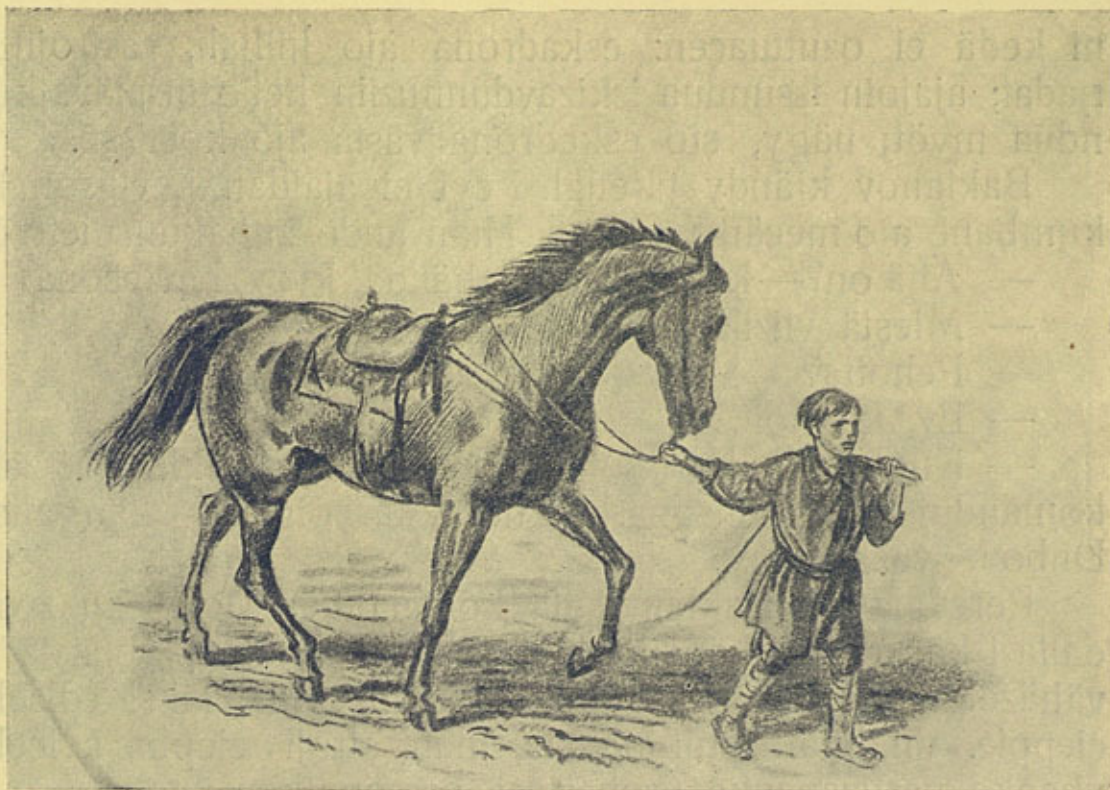
Moni verhovoida luottuacettьh tolpah, jahkien rahvaşta hebozilla. Meteliça, kaikella tielalla langei vragan piällä, i staraicci fattie händä keroşta, no ze käiverdelieci, loi pohodijan muşтьh şiibilöih burkan i şärьssen fataicci kiällä vyöştä, staraijen şuaha revoljverua. Jällicekşi hänellä şai kerьttiä kobura, i aivis şih aigah, konza Meteliça hänen fatti keroşta, hiän ambu Meteliçah moni kerdua.

Konza kerrьnnyöt kazakat rьbuaşittьh Meteliçua jalloista, hiän vielä fataiccieci lovaşta, staraicci noştua piädä, no hiän viättömäldi langei i rьbizi muada myötj.

— Necitailo!—ravizi şoma ofiçera.—Kerätä eskadrona!.. Työ niin-ze lähettä?—kyzy hiän nacalьnikalda.—Hebone komandiralla!

Puolen cuasun jälgeh kazakoin eskadrona polnoissa bojevoissa snarjazenjaşsa ajo yläh şidä dorogua myötj, kummastja myötj proidijana yönä ajo Meteliça.

5

Baklanov toiziinke yheşşä ylen äijäldi bes-pokojie [eci i jällicekşi ei v̄derzin.

— Kuvle, ana mie lähen edizeh,—şano hiän Levinso-nalla.—Vet, na samom dele, kehno händä tiedäv!

Hiän liccuald̄ şporõlla hevostja i väliämme, cem toivo, ajald̄ mecän vierozeh, kazvahtuon omşannikan luoh. Hänellä ei pidän novşşa katokşella—ei edembiädä, kuin puolen virşan piäşşä şolahett̄h gorazelda raccahilla puoli şadua mieştä.

Baklanov pietyldi, peittiäci tuhjoloih i tahto provierie ei-go goran taguana ozuttuaceta uvvet otrjuadat. Enämbi

ni kedä ei ozuttuacen: eskadrona ajo hilljah, rastrojittu rjadat; ajajoin issundua i kizavdunnuziin hebozin piävatku-ndua myötj nägy, što eskadrona vašta ajo kocuşsa.

Baklanov kiändy järelläh i cyt ei ajaldan Levinsonah, kumbane ajo mecän vierozeh. Hiän ando znuakun piettyö.

— Aijä on?— kuvndeleguoh händä, kyzy Levinsona.

— Mieştä viizikymmendä.

— Pehotta?

— Ev, konnoit...

— Kubrak, Dubov, şolahtakkua şelläştä!—hilljakkazeh komanduicci Levinsona.—Kubrakka oigiella flangalla, Dubov—vazamella...

Peredaiduoh Baklanovalla komanduija Meteličan zvodalla i käşkehyöh hänellä jähä täh, hiän şolaht şelläştä i vähäzeldi rammaten i häimyttiän mauzeralla, läksi edizeh cieppie. Viidimättä tuhjoloista, hiän stroji ciepin, a iceh yhenke partizananke proberieci omşannikan luoh.

Eskadrona oli ylen läşşä. Keldazie kartussiloin kruvgie i lampassuloida myötj Levinsona tiijuşt, što nämä ollah kazakat. Hiän dogadi i komandiran muşşiissa burkissa.

— Şano, ana tänne lyvvetäh,—cuhkai hiän partizanalla, vain ana ei novşsa, ei nin... Nu, midä kacot? Boiko!.. i şolmiten kulmie hiän jahkuald händä.

Eskadrona oli zen lähyönä što, kuvlu hebozin tumizenda i hillja äijiin pagina, daze voicci nähä muduanzie iholoida.

Levinsona nägi hiän iholoin vbrazenjoida, osobenno yhen, şoman lozien ofiçeran, kumbane vašta vain ajald edizeh, trubkanke şuvşsa i ylen pahoin istu şadulalla.

— Vzvo-o-odda!.. ravaht Levinsona vienolla pitäkällä iänellä.—Pli!..

Şoma ofiçera kuvluştahuoh hänen iänen diivuijen

noštъ piän. No şillä-ze sekundua hänen piästä kirboi kartussi, iho hänen luadiei ylen pölläştynnyökşi i ozuttъ oman viättömyksen.

— Pli!.. tuaş ravahtъ Levinsona i staraijen popadie şomah ofiçerah, ambu ice.

Eskadrona şego, monet, a heinke i ze şoma ofiçera, langieldih muah. Monen sekundan aijan şegovdunnuot rahvaş i hebozet novşşuot pistyölleh, lyöcciecettih yheşşä koh, ravistъh midä ollov, ei kuvlovua ammunnašta. Şiidä täştä sumatohašta eroi yksi vsadnikka muşşiissa papahoissa i burkaşşa, i rubei kargajamah eskagronalla ieşşä, pidiän hevostja, häimyttiän suabljalla. Toizet, kuin nägy, pahoin kuvnneldъh händä,—kuda kumbazet pergun hebozie luottuacettъh pois, kaikki eskadrona kocahtъ heilä jällesti.

Partizanat kocaheldъh omilda şijoilda, suamoi azartnoimmat, ammuksenellen, lähtei tavottamah.

— Hebozet!—ravahtъ Levinsona.—Baklanov,—tänne! Hebozilla!..

Baklanova ajaldъ şiiricci, laşşelduan alah päin kiän şuaşkanke, kumbane losni kuin sljuda; hänellä jällesti şuvrenke ravunke boiko ajo Meteliçan vzvoda...

Konza boju loppieci i kazakoin eskadrona, kavottuan rahvašta i hevozie, peittiäci koivikkoh, partizanat şilloin lövvettih oman razvedcikan. Kazakat hänen luodъh pereulkah şuvren pertin taguah, zaborua vaş. Meteliça vöny kylliin, i hänen tukat şevottъh kellistyn şyvyş heininke.

Enzimäziinä şjolah ajaldъ Meteliçan vzvoda, rahvaş şolahettъh heboziilda, tukkuocettъh ymbäri oman komandiran tielašta, a Baklanova şeizavduon polvuziin, äbäzöijen noşşaldъ vzvodnoin muştatukan piän.

Nu, midä?—kyzy ajalduan revnah Levinsona.

— Ei hengitä!..—hilljakkazeh otvietti, novzomatta mualda, Baklanova.

Tällä aigua partizanoin otrjuadašša ozuttuaci paimenut. Hiän tungieliecen rjadoin keššicci vedi iccien taguana Meteličan hevostja.

Rahvaš šiiryttih, laškiettyh hiät edizeh.

— Ka hiän, hebone-ze hänen,—šano brьhaccune.—Vardeicella šanov... A iceh enämbie ei tullun... Tiän hebone, ottakkua...

Чепеленс 1948

da. Baklanova.
— Ei hengitä...—hiipakkazen otvetti, novzomatta muhi-
Nu, mišš—kay sjaibuan revnäh Levinsona.
jen kosselba vzodnoin muštakun päin.
dian telasta, a Baklanova šezavduon poluvstin, šezäi-
solnietäh hebozilba, tukknoettah ymbäi oman koman-
kuzimäcänä sjoah ašald Meteličan vzoda, rahvaš
kylhän, i hänen tukut ševotah kehištyn švyš, heinihke.
ukkan ševon perin taguoh, xaboras vas Meteličan vöny.
lövetth oman ravvedotkan. Kazakat hänen luodeh por-
tahvata i hovozie peitliči koivikkoj partizanat sillon
Korva pojn loppieci i kazakoin eskadrona kavottuan
ravunke poiko sjo Meteličan vzoda...
kanke, koinane lösti kuin sjaib; hänellä jälleš švitehke
Baklanova ašald ašilceci, lašselduan ašoh päin hiän sja-
hebozilba.

Цена
3 р. 00к

Ннда 30 кор.
Цена 30 коп.

М4556

А. ФАДЕЕВ

М Е Т Е Л И Ц А

НА КАРЕЛЬСКОМ ЯЗЫКЕ

ПЕРЕВОД А. БЕЛЯКОВА

ДЕТІЗДАТ ЦК ВЛКСМ
МОСКВА * 1936